

[Smyslové vnímání / Řecká pojmovost / Dění jsoucna vcelku]
Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 11. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 11. 2013

[Smyslové vnímání / Řecká pojmovost / Dění jsoucna vcelku]

1. Všechny informace o tzv. vnějším světě se k „nám“ dostávají prostřednictvím smyslů, ale výkladu (interpretace) těchto informací se musí vždy chopit naše uvažování (myšlení, rozum).
2. Z toho zřetelně vyplývá, že naše smysly nám poskytují také mnoho informací, které jim samým unikají (tj. kterých si ony samy „nevšimnou“, a naopak, že nám poskytují mnohé informace nadbytečné, event. zbytečné, které se po rozumovém zpracování prokáží – v tom či onom směru – jako pro daný účel nedůležité (to platí zvláště o vnímání tzv. okolností resp. pozadí, které však hraje významnou roli už na samotné úrovni smyslového vnímání).
3. Smyslové vnímání je převážně soustředěno na tzv. jednotliviny, přičemž ovšem smysly preferují jednotliviny, které se pohybují (oproti pozadí či okolí). Tento ráz vnímání zůstává kupodivu zachován i na vyšších úrovních rozumového zpracování smyslových dat (informací), kdy je pro zjištění a zkoumání takřka nepostřehnutelných pohybů (např. pohybu planet nebo růstu buněk apod.) zapotřebí zcela mimořádného soustředění pozornosti.
4. Kupodivu však nás řecká pojmovost mylně ovlivnila falešným předpokladem pevných, neměnných „esencí“ či spíš „substancí“, které ovšem byly (a zůstaly) pouhou myšlenkovou konstrukcí (jsou to tzv. intencionální předměty či „objekty“). Pozitivním výsledkem však byla obrovská, velmi úspěšná procedura tzv. kvantifikací, která je de facto na „manipulování“ s intencionálními objekty (předměty) zcela závislá.
5. A právě proto je třeba alespoň v něčem (ve všem to prostě nejde – a zejména ne najednou, okamžitě a docela jinak) začít jakoby znovu a odlišně, tj. vědomě bez vázanosti na celou tu dvou a půl tisíciletou myšlenkovou tradici. A co to tedy znamená? Prostě a dobře nesmíme předpokládat, že jednotlivost (jednotlivina, individuum) je sjednocena (integrována) něčím, co po celou tu dobu jeho „žítí“ („bytí“) zůstává beze změny. Nic takového totiž nenajdeme, a pokud přece, je to pro samo bytí jednotlivosti bez významu. Každá jednotlivost (jednotlivina, tj. pravé jsoucno) musí své bytí po celou dobu vykonávat, tedy nikoli jen udržovat nebo dokonce „nech[áv]at být“.
6. Co to tedy pro nás znamená ve svých přímých důsledcích? Žádné jsoucno vcelku, ale ani žádná jeho část ani složka není v průběhu jeho „dění“ neměnná, ale stále buď „nastává“ (tj. aktualizuje se v podobě nových „aktuálních přítomností“, nebo je právě – tj. aktuálně – „jsoucí“ (čemuž říkáme „jsoucnost“), anebo konečně odchází z aktuální přítomnosti do přítomnosti již byvší, již nastalé a nyní (právě) pomíjející, event. už pominulé. V tom právě spočívá „bytí“ každého (pravého) jsoucna, že se ustavičně děje, a to nikoli (jen) automaticky, nýbrž tak, že je tímto jsoucnem (jakožto subjektem) vykonáváno.

(Praha-VFN1, neděle 17. 11. 13)

131117-1